

Anne Hännestrand

Kommunstyrelsen

Förslag på krav på tillstånd för användningen av pyrotekniska varor

Ärende

Kommunledningskontoret har på kommunstyrelsens uppdrag den 14 juni 2021 (§ 118) utrett förutsättningarna för ett absolut förbud mot användningen av pyrotekniska varor.

Kommunledningskontoret har i tjänsteutlåtande den 6 september 2021 lämnat förslag att 19 § Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Danderyds kommun ska revideras på så sätt att ett krav på tillstånd för användningen av pyrotekniska varor förs in i bestämmelsen. Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Polismyndigheten, kultur- och fritidsnämnden och tekniska nämnden har lämnat sina synpunkter på förslaget.

Sammanfattningsvis vidhåller kommunledningskontoret förslaget på krav på tillstånd för användningen för pyrotekniska varor.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar följande.

19 § i Allmänna lokala ordningsföreskrifter revideras enligt följande.

All användning av pyrotekniska varor kräver Polismyndighetens tillstånd. Vad som sägs i första meningen gäller ej på nyårsafton och valborgsmässoafton kl. 16-01, men även då måste 3 kap. 7 § ordningslagen (1993:1617) beaktas.

Oavsett vad som anges i stycke 1 är det förbjudet att använda pyrotekniska varor närmare än 200 meter från byggnader inom sjukhusområdet Danderyds sjukhus, centrumbyggnaden i Mörby centrum, Annebergsgården, Tallgården, Klingsta äldreboende, Kevinge bostäder och Stocksundsgården.

Ändringarna träder i kraft den 15 januari 2022, eller vid senare datum då Länsstyrelsen fastställt föreskriften.

Anne Hännestrand

Fullmäktige noterar att beslut om ordningsföreskrifter ska kungöras, och att beslut omedelbart ska anmälas till Länsstyrelsen.

Kommunledningskontorets utredning

Sammanfattning av remissvaren

Kommunledningskontoret får sammanfatta att miljö- och hälsoskyddsnämnden¹ och Polismyndigheten² velat se ett förbud mot användning av pyrotekniska varor. Kultur- och fritidsnämnden³ har ställt sig positiva till krav på tillstånd och tekniska nämnden⁴ har anfört att varken tillstånd eller förbud behövs för användningen av pyrotekniska varor.

Vidare har miljö- och hälsoskyddsnämnden, tekniska nämnden och Polismyndigheten hellre sett ett förbud mot användningen av pyrotekniska varor, *än* ett krav på tillstånd. Polismyndigheten har inte haft något emot ett krav på tillstånd i och för sig.

Bedömning

Kommunen har att ta ställning till om antingen förbud mot eller krav på tillstånd för användningen av pyrotekniska varor ska införas i kommunens allmänna lokala ordningsföreskrifter. Kommunledningskontoret rekommenderar att frågan tas an med följande metod.

1. Behövs föreskriften för att förhindra att människors hälsa och egendom skadas?

Kommunen får meddela föreskrifter som *behövs* för att förhindra att *människors hälsa* eller *egendom skadas* till följd av användningen av pyrotekniska varor, enligt 3 kap. 9 § ordningslagen. En bedömning av behovet för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas, är alltså helt central för förutsättningarna att införa en föreskrift.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har belyst, utifrån sitt ansvarsområde, flera olika problem som uppstår vid användningen av pyrotekniska varor för människors hälsa och egendom.⁵ Det tekniska nämnden anför utifrån

---

¹ Bilaga 4-5.

² Bilaga 6-7.

³ Bilaga 8-9.

⁴ Bilaga 10-12.

⁵ Bilaga 4-5.

Anne Hännestrand

sitt ansvarsområde, att det inte finns ett behov av föreskriften, förtar inte miljö- och hälsoskyddsnämndens lämnade synpunkter.⁶

I förarbeten till 3 kap. 9 § ordningslagen anges att förbud eller krav på tillstånd för användningen av pyrotekniska varor endast får införas vid särskilt känsliga och geografiskt begränsade områden som till exempel sjukhus, vårdhem, innetorg eller liknande.⁷ Kommunledningskontoret anser emellertid att bestämmelsen i så fall begränsas på ett svårförståeligt sätt. En begränsning till ett visst område är fullt begriplig när den gäller till exempel 3 kap. 8 § ordningslagen, vilken förutsätter att föreskriften ska gälla på *offentlig plats*, men någon sådan begränsning till ett visst område finns inte i 3 kap. 9 § ordningslagen. Kommunledningskontoret konstaterar att bestämmelsen 3 kap. 9 § ordningslagen ger stöd för att föreskrifter kan införas *i hela kommunen*. Kommunledningskontoret bedömer att det rymms inom det kommunala självstyret att pröva behovet av föreskriften.

Kommunledningskontoret finner, på de grunder miljö- och hälsoskyddsnämnden anför, att det finns ett behov av föreskriften och att behovet finns i hela kommunens geografiska område.

Förbud eller krav på tillstånd?

En föreskrift ska vidare endast införas om den verkligen behövs. Alltför långtgående föreskrifter riskerar att leda till att respekten för föreskrifterna undergrävs. En föreskrift ska inte heller föras in med större kraft, alltså med en strängare reglering, än vad som är nödvändigt för att komma till rätta med problematiken som kommunen, genom föreskriften, avser att komma till rätta med.⁸

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Polismyndigheten och tekniska nämnden har hellre sett ett förbud mot användningen av pyrotekniska varor, än ett krav på tillstånd. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har anfört att ett krav på tillstånd inte ger önskad effekt och är svårare att följa upp. Kommunledningskontoret delar inte miljö- och hälsoskyddsnämndens bedömning. Kommunledningskontoret menar att Polismyndigheten har förutsättningar att göra kontroller, och att både Polismyndigheten och kommunen kan följa upp om kravet på tillstånd efterlevs.

---

⁶ Bilaga 10-12.

⁷ Jfr. prop. 1992/93:210 s. 282–284.

⁸ Jfr. prop. 1992/93:210 s. 142.

Anne Hännestrand

Det finns flera kommuner som fått sina förbud och krav på tillstånd upphävida, till exempel Nynäshamns kommun och Mörbylånga kommun.⁹ Det finns också kommuner som har gällande föreskrifter om användningen av pyrotekniska varor. Ett sådant exempel är Täby kommun som både har ett förbud och ett krav på tillstånd för olika områden i Täby kommun.¹⁰

Kommunledningskontoret ser emellertid en större risk att Länsstyrelsen eller domstol upphäver föreskriften om ett förbud införs, än om ett krav på tillstånd införs. Detta eftersom ett tillstånd i sin natur är en mindre ingripande åtgärd, än ett förbud. Ett förbud skulle kunna bedömas vara en alltför långtgående åtgärd för att komma till rätta med den problematik miljö- och hälsoskydds nämnden redogjort för. Här kan också beaktas att remissinstanserna, utifrån sina respektive ansvarsområden, inte varit enhälliga om behovet av föreskriften. Även utifrån detta kan en mer försiktig hållning intas. Sammantaget håller kommunledningskontoret fast vid förslaget på krav på tillstånd för användningen av pyrotekniska varor.

2. Läger föreskriften onödigt tvång på allmänheten eller gör obefogade inskränkningar på den enskildes frihet?

Föreskriften är inte laglig om den lägger onödigt tvång på allmänheten eller gör obefogade inskränkningar på den enskildes frihet, enligt 3 kap. 12 § 2 st. ordningslagen.

Utifrån att miljö- och hälsoskydds nämnden kommit fram till att en föreskrift om användning av pyrotekniska varor behövs för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas, bedömer kommunledningskontoret att föreskriften *inte* kan anses lägga onödigt tvång på allmänheten eller göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.¹¹ En föreskrift som räddar människors hälsa och egendom från skada kan inte anses vara onödig eller obefogad. Inför kommunen också ett krav på tillstånd har kommunen med minsta möjliga medel reglerat den problematik som finns, utan att angripa problemet med mer kraft än vad som varit nödvändigt. Att föreskriften räddar människor och egendom från skada överväger också intresset av att få använda pyrotekniska varor, utan att ha tillstånd. Ett krav på tillstånd möjliggör också, i motsats till ett förbud, för den som önskar använda pyrotekniska varor att kunna söka tillstånd för användningen.

---

⁹ Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 2 maj 2016, ärende 213-14186-2016 och Förvaltningsrätten i Växjö den 25 mars 2015, mål nr. 3927-14.

¹⁰ Lokala ordningsföreskrifter för Täby kommun och Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 21 oktober 2013, ärende 2132-34139-2013.

¹¹ Jfr. 3 kap. 9 och 12 §§ ordningslagen.

Anne Hännestrand

Utifrån detta bedömer kommunledningskontoret att föreskriften inte kan anses lägga onödigt tvång på allmänheten eller utgöra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

Enligt kommunledningskontorets samlade bedömning kan således ett krav på tillstånd för att använda pyrotekniska varor införas. Tillståndskravet kan omfatta hela kommunen.

Föreskriftens utformning

Kommunledningskontoret har i det remitterade underlaget lämnat förslag på lydelse för ett krav på tillstånd för användningen av pyrotekniska varor.¹²

- Polismyndigheten har anfört att den tillåtna tiden borde utökas till kl. 16-01 och att fyrverkerier används även vid andra högtider, till exempel valborgsmässoafton.¹³ Även tekniska nämnden har anfört att användningen av pyroteknik borde tillåtas under tidpunkter där fyrverkerier traditionellt används.¹⁴
- Tekniska nämnden har anfört att det bör förtydligas att det är 200 meter från centrumbyggnaden i Mörby centrum som avses.¹⁵

Kommunledningskontoret anser att synpunkterna bör beaktas (se nedan understruken text) och föreslår följande bestämmelse.

Nuvarande lydelse 19 §	Föreslagen lydelse 19 §
<i>Det är förbjudet att använda pyrotekniska varor närmare än 200 meter från byggnader inom sjukhusområdet Danderyds sjukhus, offentlig plats inom centrumbyggnaden i Mörby centrum, Annebergsgården, Tallgården, Klingsta äldreboende, Kevinge bostäder och Stocksundsgården.</i>	<i>All användning av pyrotekniska varor kräver Polismyndighetens tillstånd. Vad som sägs i första meningen gäller ej på <u>nyårsafton och valborgsmässoafton kl. 16-01</u>, men även då måste 3 kap. 7 § ordningslagen (1993:1617) beaktas.</i> <i>Oavsett vad som anges i stycke 1 är det förbjudet att använda pyrotekniska varor närmare än 200 meter från byggnader inom sjukhusområdet Danderyds sjukhus, <u>centrumbyggnaden i Mörby centrum, Annebergsgården, Tallgården,</u></i>

¹² Bilaga 2 s. 8.

¹³ Bilaga 6.

¹⁴ Bilaga 11.

¹⁵ Bilaga 11.

Anne Hännestrand

	Klingsta äldreboende, Kevinge bostäder och Stocksundsgården.
--	--

Kommunledningskontoret rekommenderar att 22 §, som innebär att den som bryter mot 19 § kan dömas till penningböter, lämnas oförändrad.

Tidsplan

Avsikten är att ärendet ska hanteras i fullmäktige den 13 december 2021.

Anmälan av antagande, ändring eller upphävande av föreskrift måste omedelbart anmälas till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska pröva om föreskriften är förenlig med ordningslagen.¹⁶ Eventuell beslutad föreskrift kan utifrån detta träda i kraft tidigast den 15 januari 2022, eller vid senare datum när Länsstyrelsen fastställt föreskriften.

Barnrättsperspektiv

Kommunledningskontoret bedömer att åtgärder som vidtas för att generellt värna om människors hälsa, i ännu högre utsträckning gynnar barns hälsa och utveckling. Risken för att barn skadas vid användningen av pyrotekniska varor torde minska när förfarandet är reglerat, även om nyårsafton och valborgsmässoafton fortfarande är undantagna. Ett krav på tillstånd för användningen av pyrotekniska varor är för barnens bästa.

Ekonomiska konsekvenser

En ändring i allmänna lokala ordningsföreskrifter hanteras inom kommunstyrelsens budgetramar.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Johan Nordenmark
Administrativ chef

---

¹⁶ 3 kap. 13 § ordningslagen.

Anne Hännestrand

Handlingar i ärendet

1. Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande, Förslag på krav på tillstånd för användningen av pyrotekniska varor, daterat den 9 november 2021
2. Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande, Remittering av förslag om krav på tillstånd för användningen av pyrotekniska varor i Danderyds kommun, daterat den 6 september 2021
3. Alternativ för revidering av 19 § allmänna lokala ordningsföreskrifter för Danderyds kommun, daterat den 31 augusti 2021
4. Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut, daterat den 21 september 2021
5. Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande, daterat den 7 september 2021
6. Polismyndighetens yttrande, daterat den 20 september 2021
7. Tjänsteanteckning från telefonsamtal med Polismyndigheten, daterat den 29 september 2021
8. Kultur- och fritidsnämndens beslut, daterat den 5 oktober 2021
9. Kultur- och fritidsnämndens yttrande, daterat den 20 september 2021
10. Tekniska nämndens beslut, daterat den 29 september 2021
11. Tekniska nämndens yttrande, daterat den 14 september 2021
12. Tekniska kontorets tjänsteutlåtande, daterat den 14 september 2021

Expedieras: Länsstyrelsen, för prövning enligt 3 kap. 13 § ordningslagen.